

Resume

Natura 2000-område nr. 3 Jerup Hede, Råbjerg og Tolshave Mose

Områdebeskrivelse

Området rummer landets største areal med landskabstypen rimmer og dobber. Landhævningen har her bevaret den revlestruktur, der findes ude i vandet langs kysten. Revlerne kaldes rimmer og moseområderne mellem rimmerne kaldes dobber. I de centrale dele af området har mosen tidligere vokset sig højere end rimmerne, men afvanding og gravning efter tørv har nedbrudt højmoserne. Flere steder er rimme-dobbe-strukturen sløret af flyvesand der har dannet klitter og nogle rimmer er fjernet i forbindelse med landbrugsmæssig udnyttelse.

Vigtigste naturværdier

Området er udpeget for at beskytte en række arter og naturtyper.

Rimme-dobberne indeholder nu hovedsageligt naturtyperne tør hede, våd hede, blåtopenge, hængesække og tørvelavninger. Hedearealerne på rimmerne er interessante, fordi de ikke på samme måde som i store dele af Vestjylland er opstået som følge af landbrugsmæssig overudnyttelse, men mere som en naturlig vegetation. Blandingen af tørre og fugtige områder er helt unik.

Området er det vigtigste i landet for dagsommerfuglen hedepletvinge.

Ynglefuglene trane, tinksmed, mosehornugle og rødrygget tornskade udgør grundlaget for udpegningsområdet.

Trusler mod områdets naturværdier

Der er foretaget en tilstandsvurdering for de fleste af områdets naturtyper (og levesteder for arterne på udpegningsgrundlaget), og truslerne mod udpegningsgrundlaget er registreret.

De fleste af naturtyperne i området er truet af atmosfærisk kvælstofdeponering (eutrofiering) og tilgroning med især træer, mest i form af dun-birk er meget udbredt.

Afvanding udgør en trussel for de fleste våde naturtyper samt for en del af fuglenes levesteder. Særligt gamle grøfter på tværs af Rimmerne udgør stadig en trussel. Desuden er uheldig drift, invasive arter, arealreduktion og/ eller fragmentering et problem for flere af naturtyperne og områdets sjældne arter.

Målsætning

Det overordnede mål for Natura 2000-området er at naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget opnår gunstig bevaringsstatus. Målet er, at området udgør et stort

sammenhængende rimme-dobbe landskab med en blanding af tørre og våde naturtyper samt udbredte levesteder for den truede art hedepletvinge.

Indsats

Oversigt over væsentlige indsatser til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke anvendt
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter	X			
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger	X			
Ekstensiv drift Fx indførelse eller opretholdelse af græsning, høslet mm.	X			
Sikring af arealer Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)	X			
Reducere forstyrrelser Fx færdsel, sejlads og jagt				X
Forbedring/sikring af levesteder Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder	X			

Indsatsen vil helt overvejende dreje sig om sikring af og/eller genindføre lysåbne forhold ved drift/pleje af naturtyperne f.eks. i form af græsning og rydning af opvækst samt gennemføre en indsats over for invasive plantearter. Vandafhængige naturtyper sikres de for naturtyperne mest hensigtsmæssige vandstandsforhold.

Der udføres en særlig indsats for den truede dagsommerfugl hedepletvinge ved at sikre velegnede levesteder og udvide arealet med optimale levestedsforhold for arten i området. Der udføres også en særlig indsats for de truede naturtyper rigkær, sure overdrev, våd og tør hede sikres og udvides hvor muligt.